

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

عنوان:

بررسی دموگرافیک و بالینی بیماران بزرگسال با شکم حاد مراجعه کننده به
بیمارستان فاطمی اردبیل از سال ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰

نگارش:

مهسا عطایی

اساتید راهنما:

دکتر امیر احمد عربزاده

دکتر میرسلیم سید صادقی

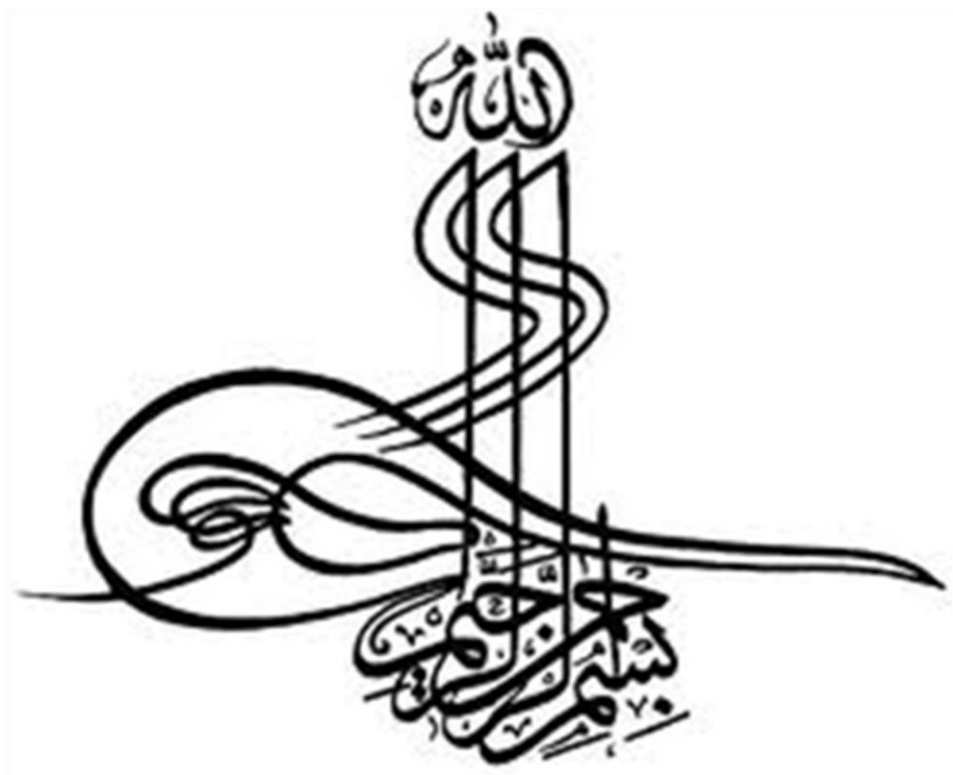
اساتید مشاور:

دکتر کیوان امینی

دکتر افشان شرقی

آبان ۱۴۰۱

شماره پایان نامه: ۰۹۳۵

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب مهسا عطایی دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم که :

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسی‌ها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمای آقای دکتر امیراحمد عربزاده و آقای دکتر میرسلیم سید صادقی بوده و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش‌ها و یا آثار دیگران بلافاصله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.

- مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان‌نامه به طور کامل با اینجانب است.

- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر)

در سایر دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان‌نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان‌نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.

- کلیه مقالات مستخرج از این پایان‌نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical Sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی اساتید راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.

- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می‌پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو

امضا و تاریخ

- بدین وسیله اصالت و صحت نتایج این پایان‌نامه مورد تأیید اینجانب، دکتر امیراحمد عربزاده استاد راهنما می‌باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما

امضا و تاریخ

تقدیم به

تقدیم با بوسه بر دستان پدر و مادر عزیز و

مهربانم

که در سختی و دشواری‌های زندگی

همواره یآوری دلسوز و فداکار و پشتیبانی

محکم و مطمئن برایم بودند.

سپاس‌گذاری

سپاس و ستایش مر خدای را جل و جلاله که آثار
قدرت او بر چهره روز روشن و تابان است و انوار
حکمت او در دل شب تار درخشان.

آفریدگار که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم
را بر ما گشود و عمر و فرصت عطا فرمود تا بدان بنده
ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید با
تقدیر و تشکر شایسته از اساتید بزرگوارم که شایسته
هر نوع سپاس، تجلیل و تکریم هستند. اساتید
ارجمندی که صبورانه با ارائه رهنمودها، انتقادهای و
پیشنهاداتشان در تمامی مراحل پایان‌نامه مرا حمایت و
تشویق نمودند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۳	فصل اول: مقدمه
۴	۱-۱- اهمیت موضوع و انگیزه تحقیق
۶	۱-۲- اهداف پژوهش
۶	۱-۲-۱- هدف کلی
۶	۱-۲-۲- اهداف اختصاصی
۶	۱-۳- فرضیات مطالعه
۷	۱-۴- تعریف واژه ها
۸	فصل دوم: بررسی متون
۹	۲-۱- مبانی نظری
۹	۲-۱-۱- درد حاد شکم، شیوع و علل آن
۱۰	۲-۱-۲- نحوه برخورد با شکم حاد و اداره آن
۱۳	۲-۱-۳- مطالعات تشخیصی و آزمایشگاهی در شکم حاد
۱۵	۲-۲- بررسی متون
۱۸	فصل سوم: روش کار و مواد
۱۹	۳-۱- نوع پژوهش
۱۹	۳-۲- جمعیت مورد مطالعه

۱۹	۳-۳-نمونه برداری و روش نمونه گیری و گرد آوری اطلاعات
۲۰	۳-۴-روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری
۲۰	۳-۵-معیارهای ورود به مطالعه
۲۰	۳-۶-ملاحظات اخلاقی
۲۱	۳-۷-جدول متغیرها
۲۲	فصل چهارم: نتایج
۳۷	فصل پنجم: بحث
۳۸	۵-۱-بحث
۴۲	۵-۲-محدودیت طرح
۴۳	۵-۳-نتیجه گیری
۴۴	۵-۴-پیشنهادات
۴۵	منابع
۵۲	ضمایم

بررسی دموگرافیک و بالینی بیماران بزرگسال با شکم حاد مراجعه کننده به بیمارستان

فاطمی اردبیل از سال ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰

چکیده

زمینه: از آنجایی که شکم حاد یکی از موارد شایع مراجعه بیماران به اورژانس ها میباشد و شیوع و عوامل ایجاد کننده و ماهیت آن می تواند در مناطق و نژادهای مختلف متفاوت باشد و لذا دانستن این موارد از اهمیت ویژه ای برخوردار است تا از انجام عمل های جراحی غیر ضروری و عوارض ناخواسته ناشی از عمل جراحی جلوگیری گردد.

هدف: بررسی دموگرافیک و بالینی بیماران بزرگسال با شکم حاد مراجعه کننده به بیمارستان فاطمی اردبیل از سال

۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰

مواد و روش ها: در این مطالعه مقطعی ۱۰۳۱ نفر از بیماران مراجعه کننده به اورژانس بیمارستان فاطمی اردبیل که با درد شکم مراجعه کرده بودند وارد مطالعه شدند. روش نمونه گیری به صورت نمونه گیری غیر احتمالی آسان تا رسیدن به تعداد مورد نظر بود اطلاعات این بیماران از طریق پرسش نامه اولیه جمع آوری شد. سپس حدود یک ماه بعد با مطالعه پرونده و تماس تلفنی با بیماران فرم نهایی تکمیل شده و این اطلاعات با استفاده از نرم افزار spss ۲۱ تحلیل شد

یافته ها: در این بررسی ۵۳۵ نفر (۵۱.۹٪) مرد و ۴۹۶ نفر (۴۸.۱٪) زن بودند. که از این تعداد ۶۶۴ بیمار ساکن شهر (۶۴.۴٪) و ۳۶۷ بیمار ساکن روستا (۳۵.۶٪) بودند. چون این مطالعه مربوط به بزرگسالان بود افراد بین ۱۸ تا ۷۰ سال مورد بررسی قرار گرفتند طبق این بررسی بیشترین فراوانی سنی مربوط به رده سنی ۶۱-۷۰ سال بود. در این مطالعه ۴۰.۳٪ از بیماران مورد بررسی اصلا استفراغ نداشتند و ۵۹.۶٪ افراد استفراغ را ذکر میکردند که در بین آنان نیز استفراغ غیر صفراوی شایعتر بود. در بین بیماران ۶۷.۶٪ کارکرد شکمی نرمال داشتند. ۱۴.۳٪ از افراد مورد مطالعه تبار بودند و ۱۶.۲٪ از بیماران اتساع شکمی داشتند.

بیشترین محلی که در معاینات تندرns داشت ربع تحتانی سمت راست شکم با فراوانی ۲۴.۹٪ بود. ۱۵.۶٪ از بیماران ریباد تندرns در محل درد داشته اند. بیشترین محل درد در ربع تحتانی راست با فرائانی نسبی ۳۰٪ بوده است و شایعترین تشخیص مطرح شده آپاندیسیت با فراوانی نسبی ۲۷٪ بوده است.

حدود ۵۳٪ از افراد مراجعه کننده با درد حاد شکم نیاز به جراحی نداشته و تحت درمان های کانزرواتیو قرار گرفته اند. تشخیص های اولیه در طی جراحی معمولا در ۸۳٪ موارد مطابق با تشخیص پاتولوژی بوده است. ۳ علت شایع درد شکم

شامل آپاندیسیت، کوله سیستیت، انسداد روده می‌باشد که به درصد شیوع به ترتیب ۲۷٪، ۲۰٪ و ۱۵٪ از دردهای شکم در این مطالعه را شامل می‌شود.

نتیجه گیری: طبق آمار بالای تطابق داشتن میان تشخیص پاتولوژی نهایی با تشخیص ابتدایی جراح میتوان نتیجه گرفت همچنان برترین ابزار در دسترس برای معاینه و مدیریت درد شکم، معاینه بالینی و شرح حال جامع میباشد.

کلمات کلیدی: دموگرافیک، بالینی، شکم حاد، بزرگسالان.